

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 17C/22/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113206466
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. René Milták
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1113206466.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudcom JUDr. René Miltákom v právnej veci žalobcu: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., ul. 29. augusta č. 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31 338 976, proti žalovanej: L.. V. N., D.. XX. XX. XXXX, Za Z. Č.. X, XXX XX Bratislava, štátny občan SR, o zaplatenie sumy 216,41 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 216,41 Eur a to v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.
- II. Súd p r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa na základe žalobného návrhu zo dňa 22. 02. 2013, ktorý bol doručený súdu dňa 25. 02. 2013, domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 128,44 Eur, z dôvodu neuhradeného poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov.
2. V priebehu konania došlo uznesením súdu č. k. 17C 22/2013-30 zo dňa 09. 12. 2013 k pripusteniu zmeny petitu žalobného návrhu, v zmysle ktorého sa žalobca domáhal, aby mu žalovaná zaplatila sumu vo výške 216,41 Eur.
3. Okresný súd Bratislava I vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 17C/22/2013-97 zo dňa 21. 03. 2014, na základe ktorého uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 216,41 Eur a náhradu trov konania v sume 16,50 Eur.
4. Krajský súd v Bratislave na základe uznesenia sp. zn. 4Co 470/2014 zo dňa 30. 10. 2015 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal predovšetkým z ust. § 105 ods. 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a § 391 ods. 1, § 392 ods. 1 a § 397 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, pričom uviedol, že nadobudnutím účinnosti novely Občianskeho zákonníka, vykonanej zákonom č. 150/2004 Z. z., sa od 01. 04. 2004 posilnila právna ochrana právnych vzťahov, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka. V zmysle novely sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ust. Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva, čo sa vzťahuje aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tejto právnej normy. Odvolací súd uložil súdu prvého stupňa, aby zistil, či predmetný záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovanou nesie znaky tzv. spotrebiteľskej zmluvy.
5. Okresný súd Bratislava I vo veci opätovne rozhodol rozsudkom č. k. 17C/22/2013-156 zo dňa 14. 06. 2016, ktorým žalobu zamietol s odôvodnením, že fakturované sumy žalobcom, ktorých zaplatenia sa domáha, boli splatné dňa 28. 02. 2009 a 15. 02. 2010. V danom prípade má vzťah medzi žalobcom a žalovanou, pokiaľ ide o úhradu poplatku za vedenie účtu znaky spotrebiteľského vzťahu podľa § 52 a nasl. Obč. zák. Preto ak splatnosť poslednej faktúry nastala dňa 15. 02. 2010, premĺčacia doba v tomto prípade začala žalobcovi plynúť dňa 16. 02. 2010 a uplynula dňa 15. 02. 2013 (§ 101 OZ). Preto ak bola podaná žaloba zo strany žalobcu dňa 25. 02. 2013, bola podaná po

uplynutí premlčacej doby, preto súd ex offa a bez ohľadu na námietku premlčania, uplatnenú zo strany žalovanej ako spotrebiteľky, žalobný návrh v celom rozsahu ako neopodstatnený zamietol (§ 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

6. Krajský súd v Bratislave na základe uznesenia č. k. 4Co/176/2017-212 zo dňa 27. 06. 2018 rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 14. 06. 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa odvolacieho súdu Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 10. 11. 2017 č. II. ÚS 677/2017-25 akceptoval právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý síce dosiaľ záväzne nezjednotil otázku premlčania vo vzťahu k účtom vedeným sťažovateľom, avšak vo veci sp. zn. 1 Obdo 42/2015 uviedol, že sa v týchto veciach jedná o záväzok zo vzťahu majiteľa účtu a žalobcu a záväzok vzniknutý ex lege, a nie o záväzok zo vzťahu uvedenom v § 105 ods. 5 zákona o cenných papieroch. Z povahy záväzku, ktorý nespĺňa podmienky relatívneho ani absolútneho obchodného záväzkového vzťahu podľa ust. § 261 ods. 1 až 3 resp. § 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka, keďže nevznikol na základe zmluvy, ale zo zákona, ako aj z povahy žalovaného ako subjektu bez podnikateľského charakteru vyplýva, že na daný vzťah nemožno aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Pokiaľ neexistuje v osobitnom predpise pre určitý okruh vzťahov priamy odkaz na právny predpis (ako je to v ust. § 105 ZoCP), je potrebné subsidiárne aplikovať všeobecný predpis občianskeho práva, teda výlučne Občiansky zákonník. Ústavný súd SR však pri posúdení, či povinnosť súdu ex offa prihliadať na premlčanie spotrebiteľského úveru je v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy zaručujúcim právo na nestranný súd, právo na súdnu ochranu a právo na prístup k súdu v spojení s právnou istotou, ktorá je garantovaná tak čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 1 ods. 1 ústavy svojim rozhodnutím PL. ÚS 11/2016 zo dňa 7.2.2018 rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Uvedené ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. tak dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu v Zbierke zákonov stráca účinnosť, čo znamená, že orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy po vyhlásení nálezu ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 v Zbierke zákonov nemôže ďalej sám, bez návrhu, prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, ani na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania a nebude môcť prihliadať ani na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, bez zohľadnenia, či sa spotrebiteľ skutočne takýchto skutočností dovoľáva. Z uvedeného vyplýva, že od spotrebiteľa sa tak, ako pred zavedením ust. § 5b do právneho poriadku SR, vyžaduje aktivita, teda to, aby sa spotrebiteľ skutočností, ktoré sú v jeho prospech aj reálne dovoľával. Vzhľadom na vyššie citované rozhodnutie pléna Ústavného súdu SR potom odvolací súd nemohol schváliť postup súdu prvej inštancie (i keď v tom čase súladný so zákonom), ktorý aplikoval ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. (nesúladne s Ústavou SR) a ex offa, teda bez toho, aby bola v konaní žalovanou vznesená námietka premlčania, prihliadal na premlčanie nároku. V posudzovanej veci žalovaná vzniesla vo svojom odpore námietku premlčania voči nároku žalobcu, s ktorou sa súd prvej inštancie napriek tomu, že mu to bolo uložené odvolacím súdom, nevysporiadal.

7. Súd viazaný právnym názorom, vysloveným odvolacím súdom v tejto veci (§ 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku), vykonal vo veci ďalšie dokazovanie výsluchom procesných strán a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazných prostriedkov v kontexte aktuálnej rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach za účelom ustálenia skutkového stavu a jeho právneho vyhodnotenia.

8. Žalobca svoj nárok na zaplatenie sumy 216,41 Eur odôvodnil tým, že žalovanej poskytoval Službu CD-55- vedenie účtu majiteľa. Cena služby bola určená v zmysle Cenníka, ktorý bol schválený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalobca uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania sa spravuje zákonom o cenných papieroch a ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 58 ods. 5 zákon č. 600/1992 Zb.). Právny vzťah medzi účastníkmi vznikol titulom § 56 zákona č. 600/1992 Zb., podľa ktorého bol žalobca povinný evidovať zaknihované cenné papiere žalovanej. Žalobca v zmysle ust. § 57 zák. č. 600/1992 Zb. viedol evidenciu zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov cenných papierov. V roku 2004 došlo k zmene, kedy žalobca nadviazal na činnosť vtedajšieho Strediska cenných papierov v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZoCP“). Žalobca bol oprávnený aj bez žiadosti zriadiť majiteľovi účtu, účet majiteľa podľa § 105 ZoCP a presunúť cenné papiere z účtu, zriadeného podľa doterajších predpisov (zák. č. 600/1992 Zb.), na účet majiteľa zriadeného podľa § 105 ZoCP. Uvedený presun cenných papierov z pôvodného účtu na novozriadený účet vykonal žalobca v prospech žalovanej bezodplatne. Právny vzťah medzi účastníkmi teda vyplýva priamo zo ZoCP, na základe evidencie cenných papierov na účte majiteľa. Právna úprava účinná v čase zriadenia účtu žalovanej,

rovnako ako aj v súčasnosti účinná právna úprava, nevyžadovala písomnú formu uzavretia zmluvy. Z uvedeného dôvodu nebolo nevyhnutné uzavrieť zmluvu o vedení účtu majiteľa. Žalobca vykonával činnosti v prospech žalovanej za odplatu (§ 99 ods. 8 ZoCP). Činnosti žalobcu sú definované v ust. § 99 ods. 3 a 4 ZoCP. Jednou z platených činností je vedenie účtu majiteľa (§ 99 ods. 4 písm. h/ ZoCP). Cena služby CD-55 bola vypočítaná v zmysle platného a riadne schváleného Cenníka žalobcu, v znení neskorších dodatkov, v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, platnými v príslušnom roku. Cenník bol schvaľovaný Dozornou radou žalobcu v zmysle Prevádzkového poriadku, ktorý bol podľa ust. § 103 ZoCP schvaľovaný NBS. Výška poplatku bola určená v závislosti od objemu cenných papierov, evidovaných na účte majiteľa cenných papierov v rozhodnom období. Cenník bol prístupný k nahliadnutiu v sídle žalobcu a bol zverejnený na jeho webovej stránke. V roku 2010 došlo na základe žiadosti žalovanej, z jej účtu, k bezodplatnému prevodu časti zaknihovaných cenných papierov na Fond národného majetku SR. V tejto súvislosti sa FNM podieľal na pomernej úhrade poplatkov, ktoré žalobca vyfakturoval žalovanej za roky 2008 a 2009. Podľa žalobcu, FNM uhradil za žalovanú za rok 2008 pomernú časť v sume 203,50 Eur, a za rok 2009 pomernú časť v sume 243,97 Eur (§ 29 ods. 11 a ods. 12 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov). S právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý definoval vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako spotrebiteľský, žalobca nesúhlasil. Predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou nepredstavuje spotrebiteľskú zmluvu, keďže medzi žalobcom a žalovanou nedošlo k uzavretiu zmluvy v zmysle ust. § 43a Obč. zák., ale tento právny vzťah vznikol priamo zo zákona. Právnym dôvodom vzniku predmetného vzťahu bol zákon č. 600/1992 Zb. a nie zmluva v zmysle Obč. zák. ako predpokladá ust. § 52 Obč. zák., upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Rozhodujúcim subjektom obchodno-právnych vzťahov je podnikateľ v zmysle ust. § 2 ods. 2 OBZ, pričom však z ust. § 4 pripúšťa rozšírenie pôsobnosti OBZ aj na iné osoby, ako sú podnikatelia. Samotný zákon č. 600/1992 Zb., ktorý bol dôvodom vzniku daného právneho vzťahu, ustanovoval v § 58 ods. 5 použitie Obchodného zákonníka na všetky otázky, ktoré tento zákon neupravuje a to aj prípade premlčania nároku. Preto pre posúdenie premlčacej doby je v tomto prípade rozhodné ust. § 387 Obch. zák., podľa ktorého sa na daný vzťah aplikuje štvorročná premlčacia doba.

9. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 06. 11. 2013 (č. I. 14-15) uviedla, že medzi účastníkmi konania neexistuje zmluvný vzťah, t.j. dohoda o vedení majetkového účtu, v ktorej by bolo uvedené ustanovenie o neobmedzenej právomoci zmeny poplatkov za vedenie majetkového účtu. Žalovaná nesúhlasila s návrhom na zaplatenie poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov, nakoľko uvedené poplatky považuje za amorálne. Podľa nej sú v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou obvyklej ceny v mieste a v čase. Je fyzickou osobou, nie je podnikateľkou, kupónová privatizácia mala byť pre ňu darom resp. odškodnením občanov SR. Zakúpila si kupónovú knižku v hodnote 1 000,- Sk a súhlasila s podmienkami kupónovej privatizácie. Žalovaná akceptovala výšku poplatku v sumách 20,-Sk a 40,-Sk, neskôr boli tieto poplatky nulové. Prišiel rok 2008 a 2009 a z nulových poplatkov bol poplatok odrazu 10 000,- Sk ročne. Žalobca takýmto spôsobom zneužil svoje monopolné postavenie. Žalovanej za poplatok nebola poskytnutá žiadna protislužba, žalobca jej neposielal žiadne výpisy z účtu, vôbec ju neinformoval o zmene výšky poplatku. Poplatok žiada za prakticky bezcenné akcie, ktoré sú nepredajné, nominálna hodnota akcií nezodpovedá ich reálnej hodnote. Taktiež počet akcií, či už je to jedna alebo päťdesiat, by nemal mať vplyv na výšku poplatku, nakoľko vždy ide o jeden zápis. Vzhľadom na uvedenú situáciu, vláda SR v roku 2009 svojím návrhom zákona ustanovila podmienky na odstránenie nežiaduceho stavu v súvislosti s vymáhanými poplatkami. Žalovaná sa v celom rozsahu stotožňuje s uznesením odvolacieho súdu, ktorým došlo k zrušeniu rozsudku prvého stupňa v tejto veci. Odvolací súd jednoznačne poukázal na spotrebiteľský charakter vzťahu medzi ňou a žalobcom, a s odvolaním sa na právnu ochranu spotrebiteľa v zmysle Obč. zák., vykonanej zákonom č. 150/2004 Z. z. tiež poukázala na prednostné použitie Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti vzniesla voči žalovanému nároku námietku premlčania. Keďže v jej prípade sa jedná o nepodnikajúcu fyzickú osobu, vzťahuje sa na dĺžku doby premlčania Občiansky zákonník, podľa ktorého je premlčacia doba trojročná.

10. Žalobca faktúrou č. 8000006306 zo dňa 21. 12. 2008, splatnou dňa 28. 02. 2009 (č. I. 7) vyúčtoval žalovanej sumu 10 000,-Sk (331,94 Eur) ako poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008. Žalobca evidoval ku dňu 22. 02. 2013 nedoplatok za rok 2008 v sume 128,44 Eur. 11. Žalobca následne faktúrou č. 9000005571 zo dňa 31. 12. 2009, splatnou dňa 15. 02. 2010 (č. I. 27) vyúčtoval žalovanej sumu 10 000,-Sk (331,94 Eur) ako poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2009. Žalobca evidoval ku dňu 03. 12. 2013 nedoplatok za rok 2009 v sume 87,97 Eur.

12. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, Vložka číslo: 493/B vyplýva, že Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s. v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje okrem iného aj služby, spočívajúce a/ v evidencii majiteľov zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov a údajov o cenných papieroch na klientských účtoch členov v rozsahu ustanovenom zákonom o cenných papieroch, b/ v evidencii zmien na účtoch majiteľov v rozsahu ustanovenom zákonom o cenných papieroch a na klientských účtoch členov a c/ v zriaďovaní a vedení účtu majiteľa pre centrálného depozitára a v zabezpečovaní s tým súvisiacich služieb.

13. Podľa § 56 ods. 1 písm. a) zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, Stredisko je povinné evidovať zaknihované cenné papiere, zmeny ich majiteľov a ďalšie údaje, ktoré sa ich týkajú, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

14. Podľa § 57 zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, evidenciu zaknihovaných cenných papierov vedie stredisko na účtoch majiteľov cenných papierov (ďalej len "účet") a v registri emitentov cenných papierov (ďalej len "register").

15. Podľa § 58 ods. 1 zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, Stredisko zriadi účet každému, kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov. 5)

16. Podľa § 99 ods. 8 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, činnosti uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 99 ods. 4 písm. h) zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, Centrálny depozitár môže okrem činností uvedených v odseku 3 zriaďovať a viesť držiteľský účet pre centrálného depozitára a zabezpečovať s tým súvisiace služby.

18. Podľa § 103 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, prevádzkový poriadok upravuje postup a spôsob pri vykonávaní činností podľa § 99 ods. 3 a 4 a obsahuje zoznam poskytovaných služieb, ktoré má centrálny depozitár uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára.

19. Podľa § 103 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, predstavenstvo centrálného depozitára je povinné predložiť Národnej banke Slovenska na schválenie návrh prevádzkového poriadku a jeho zmien.

20. Podľa § 105 ods. 5 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

21. Podľa § 387 ods. 1 Obchodného zákonníka, právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

22. Podľa § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

25. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

26. Podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/18/2017 zo dňa 28. 02. 2015 (č. I. 226-229) z ust. § 58 ods. 5 pôvodného Zákona o cenných papieroch, ktoré je v danej veci ako ustanovenie platné a účinné v čase vzniku daného právneho vzťahu rozhodujúce, podľa ktorého sa právny vzťah medzi majiteľom účtu a strediskom spravuje týmto zákonom a Obchodným zákonníkom, v spojitosti s ust. § 161 zákona č. 566/2011 Z. z. o cenných papieroch ("Ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak), totiž nepochybne vyplýva, že daný právny vzťah; ktorý navyše nemožno považovať ani za spotrebiteľský; vzniknutý podľa pôvodného Zákona o cenných papieroch, sa riadi právnou úpravou Obchodného zákonníka, ktorý v ust. § 397 stanovuje všeobecnú štvorročnú premlčaciu dobu, a tá sa potom uplatní i v prípade práva uplatneného podanou žalobou v preskúmvanej veci. Súd prvej inštancie preto vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď na premlčanie práva žalobcu uplatneného žalobou aplikoval všeobecnú premlčaciu dobu podľa Občianskeho zákonníka, a nie štvorročnú premlčaciu dobu podľa Obchodného zákonníka (bod 6. odôvodnenia uznesenia).

27. Podľa rozsudku Krajského súd v Bratislave sp. zn. 12C/2/2016 zo dňa 21. 11. 2017 (č. I. 230-234) vzťah medzi žalobcom a žalovaným nie je vzťahom spotrebiteľským, nemôžu byť predmetom prieskumu abstraktnej kontroly činnosti, resp. postupy žalovaného, ktoré opisuje obširne vo svojej žalobe žalobca. Odmena za vedenie účtov zaknihovaných cenných papierov, ktorej samotný nárok a výšku žalobca spochybňuje, nie je uplatňovaná, nevznikla na zmluvnom základe a jej zmluvný základ ani zákon nepredpokladá. Preto absentuje základná podmienka, aby súd vykonal abstraktnú kontrolu. V predmetnom spore totiž absentujú zmluvné podmienky, ktoré by mohli byť predmetom prieskumu a z tohto dôvodu nemôžu byť predmetom prieskumu ani prípadné dokumenty, na ktoré sa odvoláva žalobca (bod 30 odôvodnenia rozsudku).

28. Súd na základe zisteného skutkového stavu mal v konaní preukázať, že žalobca viedol účet žalovanej ako majiteľke cenných papierov, čo žalovaná v konaní nenamietala. Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že predmetný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou nepredstavuje spotrebiteľskú zmluvu, keďže medzi žalobcom a žalovanou nedošlo k uzavretiu zmluvy v zmysle ust. § 43a Obč. zák., ale tento právny vzťah vznikol priamo zo zákona. Právnym dôvodom vzniku predmetného vzťahu bol zákon č. 600/1992 Zb. a nie zmluva v zmysle Obč. zák. ako predpokladá ust. § 52 Obč. zák., upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Žalovaná v písomnom vyjadrení zo dňa 06. 11. 2013 (č. I. 14-15) uviedla, že medzi účastníkmi konania neexistuje zmluvný vzťah, t.j. dohoda o vedení majetkového účtu.

29. Súd vychádzajúc z tvrdení žalobcu a žalovanej a s poukazom na ust. § 58 ods. 1 zák. č. 600/1992 Zb. dospel k záveru, že *conditio sine qua non* vzťahu medzi žalobcom a žalovanou je zákon o cenných papieroch (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/42/2015 z 8. júna 2016).

30. Vzhľadom na to, že v danom prípade sa nejedná o zmluvný vzťah, nebolo zo strany súdu možné aplikovať právne normy spotrebiteľského práva, ktoré sú upravené v ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (viď uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/18/2017 zo dňa 28. 02. 2015). Pri posudzovaní námietky premičania, ktorú si žalovaná uplatnila podľa ust. § 101 OZ, súd túto neakceptoval, a to aj s prihliadnutím na uznesenie KS BA sp. zn. 8Co/18/2017, podľa ktorého na daný právny vzťah, ktorý vznikol zo zákona je potrebné aplikovať štvorročnú premičiaciu dobu podľa Obchodného zákonníka (§ 397 ods. 1 OBZ).

31. Ak splatnosť faktúry č. 8000006306 zo dňa 21. 12. 2008 nastala dňa 28. 02. 2009, štvorročná premičacia doba v tomto prípade začala žalobcovi plynúť dňa 01. 03. 2009 a márne by uplynula dňa 28. 02. 2013, t.j. štvrtok (§ 397 ods. 1 OBZ).

32. Ak splatnosť faktúry č. 9000005571 zo dňa 31. 12. 2009 nastala dňa 15. 02. 2010, premičacia doba v tomto prípade začala žalobcovi plynúť dňa 16. 02. 2010 a márne by uplynula dňa 17. 02. 2014, t.j. pondelok, nakoľko deň 15. 02. 2014 bol dňom pracovného pokoja (§ 397 ods. 1, § 1 ods. 2 OBZ v spojení s ust. § 122 ods. 3 OZ).

33. Preto ak bola žaloba podaná zo strany žalobcu Okresnému súdu Bratislava I dňa 25. 02. 2013, bola podaná počas plynutia štvorročnej premičacej doby v súvislosti s faktúrou č. faktúry č. 8000006306 zo dňa 21. 12. 2008 a faktúrou č. 9000005571 zo dňa 31. 12. 2009, v dôsledku čoho súd vyhodnotil námietku premičania, ktorú si uplatnila žalovaná ako nedôvodnú.

34. Ak si teda žalobca riadne a včas uplatnil právo na zaplatenie dlžnej sumy v súvislosti s faktúrou č. 8000006306 zo dňa 21. 12. 2008, splatnou dňa 28. 02. 2009 (žalobca ku dňu 22. 02. 2013 evidoval vo vzťahu k žalovanej nedoplatok za rok 2008 v sume 128,44 Eur) a faktúrou č. 9000005571 zo dňa 31. 12. 2009, splatnou dňa 15. 02. 2010 (žalobca ku dňu 03. 12. 2013 evidoval nedoplatok za rok 2009 v sume 87,97 Eur), s poukazom na ust. § 99 ods. 8 zákona č. 566/2001 Z. z. vznikol žalobcovi nárok, aby mu žalovaná uhradila odplatu za vedenie účtu zaknihovaných cenných papierov.

35. Pokiaľ ide o nesúhlas žalovanej s návrhom na zaplatenie poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov, nakoľko uvedené poplatky považuje za amorálne, resp. podľa žalovanej sú v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou obvyklej ceny v mieste a v čase, súd zistil, že pod pojmom dobré mravy možno rozumieť pravidlá správania sa, ktoré sú v prevažnej miere v spoločnosti uznávané a tvoria základ fundamentálneho hodnotového poriadku (uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 2. 2011, č. k. IV. ÚS 55/2011-19).

36. Obsah dobrých mravov spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania (Rc 88/98) a za dobré mravy treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a právnych noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných. Ide o súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktoré odpovedajú všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti (3 Cdo 137/2003 NS SR). Dobré mravy sú merítkom hodnotenia konkrétnych situácií, zodpovedajúcich

všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti so všeobecnými morálnymi zásadami spoločnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 29/2007 zo dňa 23. 09. 2008).

37. Dobré mravy netvoria spoločenský normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého správania a pod. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Občiansky zákonník, ani iný predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu, a preto akékoľvek súhlasné, a teda subjektívne motivované vyhlásenie zmluvných strán, nie je smerodajné v tom, či nimi uzavretá zmluva je v súlade s dobrými mravmi, alebo nie (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. augusta 2008, sp. zn. 16Co/152/2008).

38. Podľa názoru súdu sa žalobca nemohol dopustiť amorálneho konania, ak v súlade so zákonom o cenných papieroch viedol účet v prospech žalovanej, ako majiteľke zaknihovaných cenných papierov. Práve naopak, ak by tak žalobca nepostupoval, dopustil by sa protiprávneho konania, ktoré by malo znaky amorálnosti. Z tohto dôvodu súd vyhodnotil tvrdenie žalovanej o amorálnosti postupu žalobcu pri vyúčtovaní odmeny za vedenie účtu ako účelové s cieľom vyhnúť sa splnenia poplatkovej povinnosti. Bolo vecou zákonodarcu a vlády SR, aby pristupovala k tejto téme čo najcitlivejšie z pohľadu bežného občana SR, avšak ak došlo k prijatiu legislatívy v tejto oblasti, v zmysle ktorej postupoval žalobca a takáto právna norma nebola vyhlásená ani Ústavným súdom SR za protiústavnú, nemôže žalovaná stavať súd do polohy akéhosi hodnotiteľa právnej normy z hľadiska jej amorálnosti a prijateľnosti, nakoľko ide o otázku výsostne politickú, a nie otázku morálnu. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Vzhľadom na to, že zákon o cenných papieroch umožňuje žalobcovi, aby si v súlade s ust. § 99 ods. 8 uplatnil vo vzťahu k žalovanej odplatu za vedenie účtu zaknihovaných cenných papierov, súd nezistil zo strany žalobcu nič také, čo by mohlo byť hodnotené ako za rozpor s dobrými mravmi a so zaužívanými hodnotami tejto spoločnosti.

39. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, podľa ktorej bol žalobca povinný uzavrieť s ňou zmluvu o vedení účtu, súd v tejto súvislosti zistil, že v zmysle § 58 ods. 1 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, Stredisko cenných papieroch bolo povinné zriadiť účet každému, kto sa stal majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov. V zmysle § 56 ods. 7 zák. č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch, činnosť podľa § 58 ods. 1 vykonávalo Stredisko cenných papierov bezplatne. Ostatné činnosti vykonávalo stredisko za odplatu na základe zmluvy. Nakoľko právny predchodca žalobcu nezriadil účet žalovanej za odplatu, nemal s ňou ani povinnosť uzavrieť zmluvu o vedení účtu. Povinnosť uzavrieť zmluvu by mal žalobca iba za splnenia podmienky, že by zriadil žalovanej účet za odplatu. Je pravdou, že účinnosťou zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch, vznikla žalobcovi povinnosť viesť účet žalovanej za odplatu, avšak z ustanovení zákona o cenných papieroch nevyplývala žalobcovi povinnosť uzavrieť písomnú zmluvu o vedení účtu. Účinnosťou zákona č. 566/2001 Z. z. (t.j. dňa 01. 01. 2002) došlo k zrušeniu účinnosti zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch a teda aj ustanovenia § 56 ods. 7 zákona o cenných papieroch.

40. Z hľadiska časovej hospodárnosti, súd v rámci písomného vyhotovenia rozsudku neuviedol ďalšie písomné a ústne vyjadrenia strán, ktoré tvoria obsah súdneho spisu, nakoľko ich uvedenie a právne vyhodnotenie by bolo vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nadbytočné, neefektívne a v rámci odôvodnenia tohto rozsudku aj nepodstatné. Nie je úlohou súdu v odôvodnení uviesť všetky dôkazné prostriedky, ktoré boli v súdnom spore vykonané, ale iba tie, ktoré sú najpodstatnejšie, z ktorých súd vychádzal pri rozhodovaní o opodstatnenosti žaloby a to tak, aby odôvodnenie súdu bolo presvedčivé a preskúmateľné (§ 220 ods. 2 CSP).

41. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní úspešný, súd mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanej. Súd o výške náhrady trov rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, Krajskému súdu v Bratislave, podaním na tunajšom súde, písomne v troch vyhotoveniach /§ 362 ods. 1 CSP/.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané /§ 359 CSP/.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 364 CSP/. Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej /§ 365 ods. 2 CSP/.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.